

GENDERDOC
————— **M**

erim
= Equal Rights
& Independent
Media

**RAPORT PRIVIND DEZINFORMAREA,
DISCURS DE URĂ ȘI INSTIGARE LA
DISCRIMINARE ÎMPOTRIVA PERSOANELOR
LGBTI+ ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

ANUL 2025

FIER·ES

France
 AFD
AGENCE FRANÇAISE
DE DÉVELOPPEMENT

Raportul este elaborat de Centrul de informații GENDERDOC-M, în cadrul proiectului FIER·ES cofinanțat de Agence française de développement.

Discursul instigator la ură este reglementat de [Codul penal](#). Articolul 77 prevede că motivul bazat pe prejudecată, inclusiv cel legat de orientarea sexuală, constituie o circumstanță agravantă. De asemenea, articolul 346 al Codului penal sancționează acțiunile intenționate de instigare la ură pe criterii inclusiv de orientare sexuală. În practică, aplicarea acestor prevederi este limitată. Autoritățile competente, în special poliția și procuratura, rareori investighează cazurile de instigare la discriminare, hărțuire sau amenințări ca fiind motivate de ură, chiar și atunci când există indicii clare ale unui motiv discriminatoriu. Cazurile raportate sunt frecvent clasificate drept fapte minore sau ignorate, iar victimele sunt descurajate să depună plângeri oficiale.

La 6 mai, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat [hotărârea](#) în cauza Străisteanu c. Moldova, constatând încălcarea articolului 10 din Convenție (libertatea de exprimare). Cazul a vizat publicarea pe Facebook a unor înregistrări video de către avocata Doina-Ioana Străisteanu, care documentau insulte și amenințări homofobe îndreptate împotriva sa din cauza activității de apărare a drepturilor persoanelor LGBTQ+.

Instanțele naționale au obligat reclamanta să șteargă postările, considerând că acestea ar încălca viața privată a agresorului și tratând incidentul drept un conflict privat fără interes public.

CtEDO a respins această abordare, subliniind că atacurile aveau un caracter homofob și vizau o problemă de interes public, legată de discursul de ură și protecția minorităților.

Curtea a criticat autoritățile pentru că nu au realizat o analiză reală de proporționalitate între dreptul la viață privată și libertatea de exprimare. Hotărârea reafirmă obligația statului de a proteja exprimarea critică atunci când aceasta contribuie la dezbaterea publică privind intoleranța și drepturile omului.

În 2025 Promo-LEX a lansat [Raportul privind discursul de ură și instigarea la discriminare în perioada electorală pentru alegerile prezidențiale și referendumul constituțional din 2024](#).

Raportul evidențiază faptul că persoanele LGBTQI+ au reprezentat unul dintre cele mai frecvent vizate grupuri, fiind înregistrate 57 de cazuri din totalul de 244 de cazuri documentate. Discursul de ură îndreptat împotriva persoanelor LGBT a inclus promovarea de stereotipuri homofobe, mesaje de excludere socială, justificarea discriminării și, în unele situații, instigarea indirectă la violență.

Raportul arată că discursul anti-LGBT este utilizat sistematic ca instrument politic, în special în campaniile electorale, fiind integrat în narrative despre „valori tradiționale”, „amenințări externe” sau „ideologie distructivă”. Unele mesaje electorale au asociat în mod direct persoanele LGBT cu riscuri pentru familie, copii sau identitatea națională, contribuind la stigmatizare și polarizare socială. Promo-LEX subliniază că, din 2018 până în prezent, intensitatea discursului de ură împotriva persoanelor LGBTQI+ nu a înregistrat o diminuare, iar anumite campanii electorale au fost construite explicit pe retorică anti-LGBT.

Principalele canale de răspândire a acestui tip de discurs au fost rețelele sociale și aplicațiile mobile, care au depășit mass-media tradițională ca impact și frecvență. În paralel, raportul semnalează o reacție limitată a autorităților, în pofida existenței unui cadru legal care sancționează discursul de ură și instigarea la discriminare. Numărul plângerilor oficiale este redus, iar mecanismele de autosesizare sunt insuficient utilizate, inclusiv în cazurile documentate de organizațiile societății civile.

Promo-LEX concluzionează că discursul de ură împotriva persoanelor LGBTQI+ rămâne un fenomen structural în context electoral, cu impact direct asupra siguranței, demnității și participării civice a acestui grup, și formulează recomandări pentru consolidarea politicilor publice, aplicarea efectivă a sancțiunilor și implic

După investirea noului președinte al Statelor Unite ale Americii în ianuarie 2025 și anunțarea unor politici publice percepute ca fiind ostile drepturilor persoanelor LGBT, proprietarii unor

platforme majore de socializare, Mark Zuckerberg (Meta/Facebook, Instagram) și Elon Musk (X/Twitter), au comunicat modificări ale politicilor de moderare, permițând publicarea unor declarații homofobe și transfobe pe platformele lor.

Deși aceste schimbări de politică au fost anunțate în contextul legislației și dezbaterilor interne din SUA, efectele lor s-au resimțit și în afara acestui spațiu. În Republica Moldova, aceste anunțuri au fost urmate de o creștere vizibilă a comentariilor și mesajelor de ură la adresa persoanelor LGBT pe rețelele sociale, inclusiv în limba română și rusă.

Mesajele respective au fost publicate de utilizatori obișnuiți, persoane publice și actori politici, fiind adesea justificate prin referire la „noile reguli” ale platformelor sau la schimbările politice din SUA. Acest context a contribuit la normalizarea discursului homofob și transfob în spațiul online moldovenesc și la amplificarea atacurilor verbale împotriva organizațiilor și activiștilor LGBT.

La 20 ianuarie, Igor Dodon, liderul Partidului Socialiștilor din Republica Moldova (PSRM) și fost președinte al Republicii Moldova, a [publicat](#) pe pagina sa de Facebook un mesaj de felicitare adresat președintelui SUA, Donald Trump, cu ocazia investirii pentru un al doilea mandat. În acest mesaj, Dodon a apreciat explicit poziția acestuia privind „*revenirea la valorile tradiționale*”, afirmând că spațiul public ar fi fost afectat de o așa-numită „*agendă toxică și agresivă*” promovată de persoanele transgender și LGBT. Postarea asociază în mod negativ comunitatea LGBT cu ideea de pericol moral și societal și contribuie la stigmatizarea publică a persoanelor LGBT, prezentându-le ca o amenințare la adresa „*normalității*” și a „*valorilor tradiționale*”.

În data de 4 februarie Igor Dodon a susținut o [conferință de presă](#) în cadrul căreia a reiterat pozițiile constante ale formațiunii politice. Printre principiile enunțate, Dodon a subliniat susținerea așa-numitelor „*valori tradiționale*”, definind familia exclusiv ca uniunea dintre un bărbat și o femeie.

Acesta a declarat că această poziție a fost promovată de Partidul Socialiștilor pe parcursul a peste 13 ani de activitate. Totodată, Igor Dodon a afirmat că PSRM solicită interzicerea prin lege și atragerea la răspundere penală a oricăror acțiuni de promovare a LGBT în Republica Moldova, menționând că astfel de acțiuni ar trebui stopate, întrucât, în opinia sa, „*nu ne sunt proprii*”. Declarațiile au fost făcute public, în cadrul unei conferințe de presă, și au fost ulterior preluate și difuzate de mass-media și pe platformele online.

La 25 martie Igor Dodon, a [declarat public](#) că vede viitorul Republicii Moldova „*într-o singură țară suverană neutră*”. Acesta a afirmat că, deși Uniunea Europeană este un vecin al Republicii Moldova, țara „*nu va deveni niciodată membră a UE*”.

În declarația sa, Igor Dodon a susținut că Republica Moldova „*nu are nevoie*” de Uniunea Europeană, motivând că aceasta ar deveni „un bloc militar” și ar impune statelor din vecinătate o „*metodologie antirusească și LGBT*”.

La data de 9 mai, la Chișinău [a avut loc](#) marșul „*Memoriei*”, organizat de Blocul Comuniștilor și Socialiștilor din Parlament, cu participarea unor persoane afiliate oligarhului fugar Ilan Șor. În cadrul evenimentului, Igor Dodon, liderul Partidului Socialiștilor din Republica Moldova (PSRM), a abordat public subiectul comunității LGBT și a reiterat intenția formațiunii politice pe care o conduce de a introduce sancțiuni penale pentru așa-numita „*promovare a valorilor LGBT*”.

Igor Dodon a declarat: „*Moldova-i țară liberă de LGBT. Asta este poziția noastră. Noi înțelegem că sunt oameni cu diferite probleme, dar socialiștii au înaintat în Parlament de mai multe ori, iar cei din PAS au blocat inițiativa. Noi vrem să introducem în Codul penal, răspundere penală pentru promovarea valorilor LGBT în R. Moldova. Să interzicem prin lege marșurile și diferite acțiuni (...) Să nu scoată în public aceste valori.*”

În data de 27 mai, Partidul Socialiștilor din Republica Moldova (PSRM) [a lansat](#) o campanie națională intitulată „*Vor exista familiile – va exista și țara!*”. Campania a fost calificată de unele instituții media afiliate politic drept o campanie națională împotriva comunității LGBTQ+, având în vedere mesajele și pozițiile publice asociate acesteia.

Președintele Partidului, Igor Dodon, a făcut următoarea declarație publică:

„În următoarele săptămâni vom organiza sute de evenimente în toată țara, iar la sfârșitul lunii iunie – un amplu Marș al Familiei la Chișinău. Familia înseamnă uniunea dintre un bărbat și o femeie. Așa a fost și așa va fi mereu în Moldova. Iar valorile netradiționale nu își au locul în țara noastră, și noi vom obține interzicerea propagandei acestora”.

Cu câteva luni înainte de alegerile parlamentare din Republica Moldova, programate pentru 28 septembrie 2025, în rețelele sociale a fost lansată o campanie masivă de discreditare a cursului european al țării. Potrivit unei [investigații](#) realizate de Ziarul de Gardă, campania nu este opera unor utilizatori obișnuiți, ci a unei rețele coordonate de conturi false, administrate din Moscova prin structuri afiliate oligarhului fugar Ilan Șor.

Jurnalista Natalia Zaharescu a lucrat sub acoperire, sub numele de „Irina Zahar”, și a primit o invitație la un „*curs gratuit de social media*” de la o femeie identificată drept Eva Sergeevna, care folosea un număr de telefon rusesc. Ulterior, coordonatorul Mihail Alexandrovici a distribuit un video ce a devenit baza unui flashmob numit „*Dansuri care ne încălzesc*”. În video apărea o activistă pe nume Inga dansând lângă un brad de Crăciun, iar pe ecran apăreau patru mesaje-cheie pe care participanții trebuiau să le promoveze: „*Gaz la un leu*” „*Interzicerea LGBT*”; „*Alegeri corecte*”; „*Suplimente la pensii pentru pensionari*”.

„*Soldații digitali*” instruiți erau plătiți pentru a produce și distribui videoclipuri similare pe TikTok, respectând strict melodia și hashtagurile prescrise. Campania a fost astfel concepută ca o combinație între dezinformare politică, propagandă anti-LGBT și apel la electoratul vulnerabil (pensionari), având ca scop influențarea opiniei publice și destabilizarea cursului pro-european al Republicii Moldova.

Potrivit altei [investigații](#) a Ziarului de Gardă, mai multe biserici subordonate Mitropoliei Chișinăului și a Întregii Moldove au dezvoltat o infrastructură digitală pentru propagandă anti-UE. Clerici și activiști au creat și coordonat canale online prin care se distribuie mesaje de dezinformare și manipulare către sute de mii de utilizatori pe Telegram, TikTok, Viber și Facebook.

În mai 2025, mai mulți tineri, inclusiv minori, au fost integrați într-un grup de Telegram numit „*Lotos*”, condus de Afanasii Afanasievici. Aceștia aveau misiunea de a distribui în spații publice iconițe din carton, care pe verso aveau un cod QR. Codul redirecționa utilizatorii către canalul de Telegram „*Sare și Lumină*”.

Acest canal conține postări propagandistice cu narațiuni pro-ruse despre „*limba moldovenească*”, „*familia tradițională*”, comunitatea LGBT și istoria Moldovei. De asemenea, redistribuie frecvent conținut de pe alte canale Telegram asociate eparhiilor din subordinea Mitropoliei Chișinăului, create în contextul campaniei electorale pentru prezidențialele din anul precedent.

La data de 22 iulie, a fost publicată [emisiunea online](#) „*Mlive*”, difuzată pe canalul YouTube „*Morari.live*”, avându-l ca invitat pe Vasile Costiuc, președintele partidului politic „*Democrația Acasă*”. În cadrul emisiunii, Costiuc a afirmat că promovarea drepturilor LGBT ar reprezenta o „*propagandă nocivă*” și a susținut că atât în SUA, cât și în Republica Moldova, majoritatea populației ar fi împotriva valorilor asociate comunității LGBT.

El a invocat discuții purtate cu senatori americani, afirmând că aceștia ar fi fost „*speriați*” să își exprime public opoziția față de LGBT până la venirea lui Donald Trump, care ar fi „*spus clar*” că există o majoritate împotriva acestor valori. Costiuc a declarat că și la Chișinău ar exista o

majoritate similară, bazată pe „*familie, societate și Dumnezeu*”, în timp ce persoanele „*cu curcubeul*” ar fi „*mai puține*” și marginalizate inclusiv politic.

Moderatorul emisiunii, Gheorghe Gonța, a susținut mesajele invitatului fără a le contrazice sau contextualiza critic. Emisiunea a acumulat peste 48.000 de vizualizări.

În data de 12 iunie, au fost distribuite foi volante în cutiile poștale din mai multe localități, din partea Partidului Socialiștilor din Republica Moldova (PSRM). Materialele conțineau mesaje politice cu referire directă la comunitatea LGBT și la educație.

Textul exact al foilor volante este următorul: „*PAS distruge familiile, PSRM le protejează.*

În școli sunt impuse valori străine despre familie, gen și căsătorie.

Ce propune PSRM: Legi pentru protecția familiei tradiționale. Nu propagandei LGBT în școli și mass-media.”

În data de 31 iulie Igor Dodon, [a declarat](#) într-un interviu pentru Hotnews.ro: „*Repet: noi suntem pentru relații bune cu Uniunea Europeană, dar întotdeauna pornind de la interesul național. Suntem categoric împotriva poziției UE privind promovarea ideologiei LGBT.*”

Pe 21 octombrie, în cadrul ședinței Consiliului Republican al PSRM, Igor Dodon, a [declarat](#) că partidul va apăra „*familia tradițională ca uniune dintre un bărbat și o femeie*” și va „*contracara propaganda LGBT în școli și în spațiul public*”.

Declarația a fost făcută în contextul adoptării unei rezoluții privind „*valorile tradiționale*” și poziționarea partidului ca „*opoziție populară*”. PSRM a anunțat intenția de a iniția anchete parlamentare și de a se opune „*acordurilor ilegale cu UE și NATO*”, pe care le consideră contrare neutralității Republicii Moldova.

Referințele la comunitatea LGBT fac parte dintr-o retorică politică frecvent utilizată de liderii PSRM, care promovează discursuri de respingere a egalității și diversității, prezentând protejarea „*familiei tradiționale*” drept o prioritate de partid.

În data de 25 noiembrie Igor Dodon, deputat în Parlament, lider al partidului socialist din RM a făcut o [postare](#) pe pagina sa Facebook în care a scris: „*Cu obligația de a primi migranți din Africa și obligația de a recunoaște căsătoriile dintre homosexuali, Uniunea Europeană își semnează actul de autocondamnare demografică și identitară. Cu așa politici aberante, orientate împotriva familiei tradiționale și a suveranității țărilor, UE devine tot mai puțin atractiv, iar moldovenii trebuie să se gândească bine dacă vor să se integreze într-o comunitate care intră în declin moral, demografic și economic.*”

La această postare a fost distribuit un [link](#) cu știrea: „*Statele membre UE sunt obligate să recunoască o căsătorie gay încheiată în alt stat membru, anunță Curtea de Justiție a Uniunii Europene*”.

La 23 ianuarie, Cristina Frolov, președinta Fundației Constantin Mimi, a [publicat](#) pe Instagram un video în care a comentat schimbările anunțate de Mark Zuckerberg și Facebook privind politicile de incluziune socială.

În intervenția sa, aceasta a salutat public renunțarea la promovarea incluziunii, afirmând că subiectul ar fi ajuns la un nivel „*grotesc*”. În context, a făcut referiri la identitatea de gen a copiilor, sugerând că acestora li s-ar spune de la naștere să nu se considere fete sau băieți și invocând exemple caricaturale (precum identificarea ca „*veveriță*” sau alte entități).

La data de 16 aprilie 2025, mai mulți jurnaliști și activiști din Republica Moldova au recepționat un mesaj electronic transmis de pe adresa mihai.mitu@mfa-moldova.com, care se prezenta ca fiind expediat din partea Ministrului Afacerilor Externe. Mesajul avea subiectul „*Modificări la Codul Familiei al Republicii Moldova*” și era redactat într-un limbaj ce imita comunicarea oficială a unei instituții publice.

În conținutul mesajului se afirma că, în contextul cooperării cu Uniunea Europeană și al procesului de integrare europeană, autoritățile Republicii Moldova ar pregăti un proiect de lege privind legalizarea căsătoriei între persoane de același sex. Textul prezenta această presupusă inițiativă drept un pas necesar pentru „*unificarea istorică*” a Republicii Moldova cu Uniunea Europeană și descria Europa ca o „*familie mare*” în care sunt respectate toate persoanele, indiferent de rasă, culoarea pielii sau orientarea sexuală.

Mesajul conținea, de asemenea, un apel adresat destinatarilor de a sprijini „lupta împotriva homofobiei”, de a manifesta solidaritate cu persoanele LGBT și de a susține angajamentul statului de a îmbunătăți calitatea vieții tuturor cetățenilor. E-mailul se încheia cu o semnătură falsă, indicând funcția de „*Secretar General al Ministerului Afacerilor Externe*”, sub numele „Mihai Mitsu”.

Ulterior, s-a constatat că mesajul nu a fost emis de Ministerul Afacerilor Externe și că identitatea unui oficial guvernamental a fost utilizată în mod fraudulos. Mesajul reprezintă un caz de dezinformare și uzurpare de identitate, având ca scop asocierea unui subiect sensibil – drepturile persoanelor LGBT și căsătoria între persoane de același sex – cu instituțiile statului și cu procesul de integrare europeană.

La data de 8 mai, Direcția Generală pentru Educație, Tineret și Sport a Primăriei municipiului Chișinău a transmis cel puțin o scrisoare oficială către o instituție de învățământ din municipiul Chișinău (existând indicii că astfel de scrisori au fost expediate și către alte școli).

În conținutul scrisorii se regăsește următoarea formulare:

„A interzice organizarea de evenimente de către persoane care au ca scop subminarea democrației și a libertăților fundamentale ale omului, care incită la ură sau la opinii revizioniste, la violență, la discriminare, la propagarea LGBT.”

Documentul a fost transmis în contextul declarațiilor publice și al măsurilor anunțate anterior de autoritățile municipale privind interzicerea așa-numitei „*propagande LGBT*” în instituțiile educaționale.

În data de 26 mai, Ion Ceban, Primarul municipiului Chișinău, a participat la emisiunea „Pe față” difuzată de postul public Moldova 1. În cadrul emisiunii, acesta a făcut următoarea declarație publică:

„Iată asta trebuie de să fie cultivat în oamenii noștri (cu referire la modernizarea școlilor și spitalelor), nu propaganda LGBT. Dacă instituțiile media arată și molipsesc prin exemplu pozitiv, nu să vorbim despre LGBT, despre tot felul de frici care sunt create în jurul oamenilor.”

Ulterior, în aceeași zi, Ion Ceban a publicat o [postare](#) pe pagina sa de Facebook, în care a comentat participarea la emisiune:

*„Am fost invitat la postul național de televiziune Moldova1, după o pauză de câțiva ani...
...Aproape jumătate din emisiunea de la Moldova 1 am avut întrebări despre marșul LGBT și mai puțin despre Capitală, iar dacă atingeam subiectul despre guvernarea PAS, era sare pe rană.”*

La data de 22 mai 2025, pe platformele de socializare [Instagram](#) și [Facebook](#), utilizatorul Sașa Rusu a publicat un material video în care a utilizat fără consimțământ secvențe dintr-un spot video ce prezintă mai multe persoane LGBT din Republica Moldova, realizat cu un mesaj adresat societății.

După redarea acestor imagini, autorul materialului a formulat amenințări directe cu violență, motivate de prejudecăți legate de orientarea sexuală a persoanelor vizate.

Declarația exactă din video este următoarea:

„Sunt Sașa, cu coada asta de lopată, vă frec două la cur să vă arăt pentru ce-i curu și pentru ce-i capul. Futu-vă dumnezei, da' tare v-ați înmulțit.”

În legătură cu acest caz, a fost depusă o plângere la poliție, iar pe marginea faptelor a fost inițiat un proces contravențional.

În data de 30 iulie, pe rețeaua de socializare TikTok a fost publicat un [material video](#) pe pagina cu numele ion.ciobanu561. În video apare o cioară cu capul președintei Republicii Moldova, Maia Sandu, care zboară spre monumentul lui Ștefan cel Mare, rostind cuvintele „LGBT”, „Uniunea Europeană” și „Drepturile omului”. Personajul este ulterior lovit și tăiat cu sabia de către Ștefan cel Mare.

La finalul video-ului apare inscripția „Ștefan a luptat pentru altceva”, pe fundal fiind redat Imnul Republicii Moldova.

Materialul utilizează simboluri istorice și naționale pentru a asocia teme precum LGBT, Uniunea Europeană și drepturile omului cu un act de violență simbolică îndreptată împotriva unei persoane publice și a acestor concepte.

În legătură cu acest material video, a fost depusă o plângere către Consiliul Audiovizualului.

În data de 17 iulie, la Bălți, consilierul municipal Maxim Moroshan, președinte al organizației teritoriale a PSRM, [a acuzat](#) actuala guvernare că ar fi declarat „război” poporului și bisericii. Potrivit declarațiilor sale, publicate de unimedia.info, Moroshan a criticat presupuse apeluri de retragere a cetățeniei române pentru preoți care nu sunt de acord cu guvernul, calificând acest lucru drept o manifestare a „democrației” conform viziunii PAS. El a afirmat că autoritățile ar ignora problemele reale precum sărăcia și corupția, concentrându-se în schimb pe confruntarea cu biserica și credincioșii. Moroshan a invocat incidente de la parada LGBT din Chișinău, unde, potrivit lui, preoții ar fi fost insultați fără ca autoritățile să reacționeze. A menționat și cazul preotului Markel, reținut și interogat la aeroport. În opinia sa, ideea de retragere a cetățeniei pentru cei care susțin valorile tradiționale ar putea fi extinsă și la alte categorii de persoane cu opinii critice față de guvern.

În data de 16 iulie, pe un site afiliat politic [a fost publicat un material](#) tradus și adaptat dintr-un articol apărut în revista franceză Causeur, cu titlul „Când ajutorul devine ideologie: cu ce se ocupă de fapt Franța în Moldova”. Textul susține că Agenția Franceză de Dezvoltare (AFD) ar folosi sprijinul financiar pentru Republica Moldova nu doar în scopuri economice și energetice, ci și pentru „promovarea unei agende progresiste” și a „valorilor occidentale”, inclusiv drepturile LGBT și „diversitatea”. Articolul prezintă sprijinul pentru minorități și combaterea discriminării drept un „cal troian ideologic”, acuzând ONG-urile finanțate de AFD și partenerii săi că ar impune „legalizarea căsătoriilor între persoane de același sex”, „feminism post-colonial” și „lecții despre fluiditatea de gen” în școli. Se critică organizarea Paradei Pride 2025 la Chișinău ca un eveniment „finanțat și impus din exterior” și se afirmă că Franța și UE transformă Moldova într-o „laborator de inginerie socială”. Textul mai acuză președinta Maia Sandu că ar fi cedat controlul politic intern donatorilor externi și susține că referendumul de aderare la UE ar fi fost câștigat „la limită” datorită voturilor diasporei. În final, articolul pune sub semnul întrebării legitimitatea „reformelor impuse” și critică lipsa de reacție a Franței la închiderea unor posturi TV de opoziție, în contrast cu sprijinul exprimat față de evenimentele LGBT.

La sfârșitul lunii iulie, în municipiul Chișinău, au fost semnalate mai multe graffiti cu mesaje de ură îndreptate împotriva comunității LGBT. Pe ziduri au apărut inscripții precum „Tu crezi că asta e normal?”, însoțită de desene grafice reprezentând două cupluri de același sex, precum și mesajul „Anti LGBT”. Aceste graffiti au fost vizibile în spațiul public și au contribuit la amplificarea unui climat ostil față de persoanele LGBT.

Pe data de 1 august un [material](#) publicat pe o platformă afiliată politic prezintă drept „amenințare” o scrisoare deschisă transmisă președintei Republicii Moldova, Maia Sandu, de către organizația italiană LGBT GayLib. Scrisoarea, publicată atât pe site-ul unor mass-media italiene (affaritaliani.it), cât și pe pagina oficială GayLib, mulțumește Maiei Sandu pentru

„angajamentul față de incluziune”, recunoaște Moldova drept „lider regional în domeniul drepturilor LGBT” și propune colaborarea pentru elaborarea de noi legi, în special pentru tineret. De asemenea, scrisoarea încurajează „continuarea educației pentru diversitate” în școli și spitale. Textul de pe site-ul afiliat politic interpretează acest gest ca pe o încercare de a introduce „programe și legislație LGBT” în Moldova „sub pretextul valorilor europene”, sugerând că aceste inițiative nu ar corespunde dorințelor familiilor din țară.

Pe 28-29 iulie 2025, la Chișinău a avut loc [reuniunea conservatorilor și suveraniștilor europeni MEGA](#) („Make Europe Great Again”). Înainte de deschiderea conferinței, poliția de frontieră a Republicii Moldova a împiedicat intrarea în țară, pe aeroport, a trei invitați: europarlamentarul ceh Ondřej Dostál, politicianul naționalist grec Dimos Thanasoulas și activistul anti-LGBT american Brian S. Brown. Brown, aflat pe lista ONG-ului Southern Poverty Law Center ca „promotor al discursului urii”, a fost lăsat ulterior să intre în Moldova, inclusiv în urma intervenției Ambasadei SUA, după ce a petrecut noaptea pe aeroport.

SIS a justificat refuzul inițial prin faptul că invitații urmau să participe la o conferință cu „surse de finanțare obscure” și presupuse legături cu Rusia, parte a efortului de destabilizare a țării. Serviciul a avertizat politicienii și formatorii de opinie moldoveni prezenți la eveniment, că participarea lor servește intereselor Moscovei.

Într-o postare pe rețelele sociale, Igor Dodon a relatat că s-a întâlnit din nou cu „vechiul prieten” Brian Brown, președintele Organizației Internaționale pentru Protecția Familiei, cu care a discutat despre situația din Moldova și regiune, subliniind necesitatea promovării „valorilor tradiționale” și consolidării instituției familiei.

Victor Grosu este o persoană activă în mediul online, care în ultima perioadă a publicat mai multe mesaje critice la adresa Mitropoliei Basarabiei și a comunității LGBT. În unele apariții publice și fotografiile distribuite online, acesta apare alături de mitropolitul Vladimir.

La data de 14 iulie, Victor Grosu a publicat pe pagina sa de Facebook [un mesaj](#) cu conținut instigator, în care a scris: „La alegeri să curățim Moldova de hoți, vânzători și trădători de credință, neam și țară, și de cei cu păcatul LGBT. Mobilizare!!!”. Mesajul asociază comunitatea LGBT cu ideea de „păcat” și o include într-o listă de categorii prezentate ca indezirabile pentru societate, folosind un limbaj de tip „curățire”.

În urma publicării acestui mesaj, a fost depusă o plângere la poliție.

În data de 31 august pe canalul de telegram Bălți 24 a fost făcută o [postare](#) în care se afirmă că, de la 1 septembrie, în școlile din Moldova ar fi apărut „afișe LGBT” cu mesaje despre „demitizarea miturilor”. Autorii susțin că părinții nu au fost informați, că inițiativa ar fi fost impusă „din exterior” sub pretextul integrării europene și că școlile ar fi transformate în spații de „experimentare ideologică”. Postarea prezintă subiectul ca o problemă de „suveranitate” și exclude familia din procesul decizional.

Cel mai probabil, aceste afirmații fac parte din aceeași campanie de dezinformare apărută în timpul Festivalului Moldova Pride, iar afișele nu au legătură cu organizațiile LGBT din Republica Moldova.

La începutul lunii octombrie, după adoptarea [Strategiei Comisiei Europene pentru egalitatea LGBTIQ+ 2026–2030](#), mai multe persoane publice și candidați politici din Republica Moldova au utilizat acest eveniment pentru a răspândi manipulări și discurs de ură în spațiul online. Comisia Europeană a lansat Strategia pentru egalitatea LGBTIQ+ 2026–2030 ca un angajament ferm pentru combaterea discriminării și urii în Europa. Inițiativa promovează incluziunea, siguranța și egalitatea în drepturi pentru persoanele LGBTIQ+, atât în statele membre, cât și în țările candidate, inclusiv Republica Moldova.

Publicarea Strategiei a fost urmată de o serie de reacții manipulatorii care au prezentat-o fals ca pe o „agendă LGBT impusă” și o amenințare la valorile tradiționale și la protecția copiilor.

Andrei Năstase, fost ministru al afacerilor interne și candidat independent la alegerile parlamentare 2025, a publicat pe Facebook un [mesaj](#) amplu în care a sugerat că Strategia ar ridica „*probleme morale*” precum dreptul minorilor de a-și alege genul. Postarea a avut un ton pseudo-moderat, dar a consolidat narațiunea conform căreia valorile europene subminează familia și moralitatea.

Gheorghe Costandachi, autointitulat „*strateg economic*”, a publicat mai multe postări cu falsuri privind o așa-numită „*agendă LGBT impusă de Occident*”. Într-o postare din 10 octombrie, acesta a scris că, potrivit noii strategii, „*oamenii vor trebui să tolereze sexul în parcuri, iar cei care protestează vor fi arestați*”, o afirmație falsă menită să provoace teamă și ură.

Stela Coseliuc, membră a Partidului Dezvoltării și Consolidării Moldovei, a distribuit un [mesaj](#) ironic, afirmând că UE „*va elimina limitele de vârstă pentru schimbarea de sex la copii*” și „*va interzice consilierea psihologică pentru minorii confuzi de gen*”, informații complet false.

Tatiana Crețu, candidată independentă la alegerile parlamentare, a [afirmat](#) că „*Strategia pentru egalitate*” ar permite „*copiilor de orice vârstă să-și stabilească singuri genul*” și a asociat documentul cu presiuni asupra Moldovei în procesul de aderare la UE.

Vlad Filat, lider al Partidului Liberal Democrat, a contribuit și el la răspândirea dezinformărilor. Într-o [postare](#) pe Facebook, acesta a afirmat fals că strategia ar permite minorilor „*să-și aleagă singuri sexul la orice vârstă*” și că UE ar bloca fondurile pentru regiunile care nu se aliniază valorilor sale. Filat a combinat interpretări false ale documentului european cu retorică populistă și sarcasm, asociind drepturile LGBTIQ+ cu teme fără legătură, precum regulamentele ecologice și „*decăderea morală*.” Postarea sa s-a încheiat într-un ton batjocoritor și ofensator la adresa comunității LGBTIQ+, folosind imagini menite să provoace dispreț și panică morală.

Olesea Stamate, candidată independentă la alegerile parlamentare, a publicat [o declarație](#) pe Facebook. În mesajul său, Stamate a prezentat documentul drept un exemplu de „*decădere morală*” care promovează „*libertatea fără limite*” și subminează valorile creștine și familiale. Ea a denaturat conținutul Strategiei, afirmând că Uniunea Europeană ar „*permite minorilor să-și schimbe genul la orice vârstă, fără evaluare medicală sau consimțământul părinților*”. A invocat un exemplu fictiv: „*un băiat de 7 ani care decide că este fată*” – susținând că autoritățile ar fi obligate să-i recunoască noul gen. Stamate a interpretat acest scenariu drept o dovadă că UE „*neagă creația lui Dumnezeu*” și „*înlocuiește ordinea divină cu aroganța umană*.” Declarația face referire la Ungaria, Polonia, Italia, Franța și Germania ca exemple de țări care „*opun ideologiei de gen*”, susținând că drumul european al Moldovei trebuie să rămână „*ancorat în valorile creștine*”. Ea invocă referendumul pentru familie din România drept exemplu de apărare a „*ordinii naturale*” și afirmă că „*libertatea fără adevăr devine haos*”. Mesajul se încheie cu retorică religioasă și naționalistă, apelând la integrarea Moldovei „*într-o Europă creștină, cu libertate în adevăr, nu cu libertinaj ideologic*,” și subliniind că cetățenii Moldovei „*vor apăra valorile care definesc nu doar națiunea noastră, ci întreaga Europă creștină*.”

Dragoș Galbur, președintele partidului național moldovenesc a publicat o [declarație](#) critică la adresa Strategiei Comisiei Europene pentru egalitatea LGBTIQ+, descriind documentul ca fiind „*inept*” și acuzând instituțiile europene că ar alimenta un „*război hibrid*”. El a susținut că strategia promovează ideea că genul ar fi o „*opțiune personală*” fără legătură cu biologia și a afirmat că „*autoidentificarea*” ar fi suficientă pentru schimbarea genului „*la orice vârstă*”. În postarea sa, Galbur a declarat că această abordare ar „*eroda protecțiile legale pentru femei*” și a contestat asocierea persoanelor gay cu identitățile trans și non-binare. De asemenea, a calificat

persoanele care nu își acceptă corpul drept „*bolnave*” și a respins poziția Comisiei Europene privind interzicerea terapiilor de conversie, afirmând că acestea nu vizează persoane sănătoase.

La 13 octombrie 2025, Partidul Liberal Democrat din Moldova a publicat o [declarație](#) privind implicațiile Strategiei Uniunii Europene pentru Egalitatea LGBTIQ+ 2026–2030 asupra Republicii Moldova. Documentul prezintă strategia drept o amenințare la adresa moralității creștine, identității naționale și suveranității constituționale a țării.

PLDM își exprimă „*îngrijorarea profundă*” că, după modificarea Constituției din 2024 care a consacrat prioritatea legislației europene asupra celei naționale, Moldova ar putea fi nevoită să accepte „*directive care relativizează noțiunile fundamentale de familie, gen și educație*”, afectând astfel „*identitatea culturală și spirituală*” a societății.

Declarația utilizează retorică religioasă și moralistă, afirmând că „*Dumnezeu a creat omul ca bărbat și femeie*”, iar orice tentativă de a promova concepte precum „*genul fluid*” sau „*auto-determinarea biologică*” este o „*intervenție arbitrară în lucrarea divină*”.

Deși partidul declară că „*respectă demnitatea fiecărei persoane și condamnă violența*”, el respinge egalitatea LGBTIQ+ ca pe o „*agendă ideologică impusă*” și reafirmă sprijinul pentru „*familia naturală bazată pe căsătoria dintre un bărbat și o femeie*”. Totodată, critică introducerea conceptelor de gen în școli fără acordul părinților, considerând-o o „*ingerință inacceptabilă în viața de familie*”.

La final, PLDM solicită guvernării PAS să explice public poziția Republicii Moldova față de Strategie și avertizează că adoptarea acesteia ar putea „*crea o ruptură între stat și cetățeni*”.

Declarația se încheie cu un mesaj religios: „*Moldova se va salva nu prin negarea lui Dumnezeu, ci prin întoarcerea la credință*”.

În data de 11 decembrie TVRMoldova a [publicat un material](#) cu denumirea „*NATO ne invadează*”, „*Europa ne închide bisericile*” - Speriitorile care bântuie Republica Moldova” în care mai mulți experți au dezbătut miturile legate de Uniune Europeană.

ȘTEFAN BEJAN, expert, Wachdog a spus următoarele: „*Sperietoarea care merge foarte bine de fiecare dată. Chiar dacă sunt foarte multe state din Uniunea Europeană membre de 10 - 20 de ani, unde minoritățile sexuale nu se bucură de drepturi la căsătorie sau la drepturi de a înfia copii.*”

Deși intervenția expertului este factual corectă și are rolul de a combate dezinformarea privind o presupusă „*impunere a agendei LGBT*” de către UE, formularea riscă să fie interpretată în spațiul public ca o legitimare a menținerii lipsei de drepturi pentru persoanele LGBT. În lipsa unei clarificări explicite privind obligațiile statelor în materie de nediscriminare și protecție juridică, astfel de mesaje pot consolida percepția că negarea drepturilor este compatibilă cu integrarea europeană.

Alegerile parlamentare 2025

Alegerile parlamentare din Republica Moldova din anul 2025 au loc într-un context politic și social profund polarizat, în care temele legate de identitate, valori și orientarea geopolitică a țării sunt intens exploatate în discursul public. Drepturile persoanelor LGBTIQ+ au devenit una dintre temele recurente utilizate în competiția politică, fiind frecvent prezentate nu ca o chestiune de drepturi ale omului, ci ca un instrument de mobilizare electorală, dezinformare și inducere a fricii în rândul populației.

În perioada premergătoare alegerilor, spațiul public a fost marcat de o creștere semnificativă a discursului ostil față de persoanele LGBTIQ+, atât din partea unor actori politici, cât și prin intermediul mass-mediei afiliate politic, al rețelelor sociale și al canalelor de propagandă.

Narațiuni precum „*agenda LGBT impusă de UE*”, „*pericolul pentru copii*”, „*distrugerea familiei tradiționale*” sau „*ideologia de gen*” au fost reluate constant și asociate cu procesul de integrare europeană, cu activitatea societății civile și cu finanțarea externă.

În acest context electoral, persoanele LGBTIQ+ și organizațiile care le reprezintă au devenit ținte vizibile ale stigmatizării, demonizării și, în unele cazuri, ale instigării la ură și violență. Declarațiile publice ale unor lideri politici, inițiativele legislative restrictive, campaniile de dezinformare și tolerarea discursului de ură în mediul online au contribuit la crearea unui climat de insecuritate și marginalizare pentru această comunitate. Analiza acestui context este esențială pentru a înțelege modul în care alegerile parlamentare din 2025 influențează respectarea drepturilor omului, funcționarea statului de drept și angajamentele internaționale ale Republicii Moldova, în special în raport cu principiul nediscriminării și protecția grupurilor vulnerabile.

Raportul Promo-LEX nr 2 „[Misiunea de observare a alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025](#)” constată o creștere semnificativă a discursului de ură și a incitării la discriminare în perioada pre-electorală monitorizată (21 iulie – 19 august 2025). Au fost identificate cel puțin 233 de cazuri de discurs de ură, dintre care 35 au avut drept criteriu orientarea sexuală și/sau identitatea de gen, iar 33 de cazuri au vizat direct persoanele LGBT. Aceste mesaje au fost difuzate în special în context politic și electoral și au generat peste 2,5 milioane de vizualizări, amplificând impactul social negativ asupra grupurilor vulnerabile. Comparativ cu alegerile parlamentare din 2021, raportul evidențiază o evoluție negativă accentuată: doar într-o lună de monitorizare din 2025 a fost înregistrat aproximativ 54% din totalul cazurilor de discurs de ură documentate pe parcursul întregii perioade electorale din 2021. Această tendință indică o normalizare a mesajelor discriminatorii, inclusiv a celor îndreptate împotriva comunității LGBT, în spațiul public și politic. Raportul mai arată că discursul de ură este generat preponderent de bărbați cu vârste între 35 și 50 de ani și este utilizat ca instrument de mobilizare politică, persoanele LGBT fiind frecvent instrumentalizate ca „ținte simbolice” în narative populiste și polarizante. Acest context electoral creează un mediu ostil pentru exercitarea egală a drepturilor, afectând siguranța, vizibilitatea și participarea civică a persoanelor LGBT în Republica Moldova.

În perioada electorală în Moldova mai mulți cetățeni [au fost sunați](#) pentru a participa la un sondaj. În timpul acestui sondaj persoanelor li se adresau întrebări manipulatorii. Una din întrebări a fost:

”Sunteți îngrijorați că integrarea în Uniunea Europeană ar putea duce la o practică ca în Moldova copiii să fie învățați să-și dea în judecată părinții, sau să-și schimbe sexul, adică genul, așa cum este în unele țări europene?”

Fostul Avocat al Poporului pentru Drepturile Copilului, Maia Bănărescu, s-a alăturat Partidului Social Democrat European (PSDE), formațiune politică cunoscută anterior ca Partidul Democrat, condusă de fostul ministru de externe Tudor Ulianovski. La 5 aprilie, PSDE a anunțat public că Maia Bănărescu a fost numită președinta organizației de femei a PSDE din municipiul Chișinău. Cu acest prilej, Tudor Ulianovski, liderul PSDE, a [declarat](#) că partidul își asumă promovarea și protejarea valorilor pe care le consideră fundamentale la nivel de stat. În declarația sa, acesta a subliniat familia în sens tradițional, definită ca uniunea dintre bărbat și femeie, tată, mamă și copii, așa cum este consacrată în Constituție. Ulianovski a afirmat că există tentative de a diminua importanța familiei sau de a-i schimba definiția și a subliniat necesitatea de a preveni astfel de evoluții.

În timpul campaniei electorale pentru alegerile Parlamentare, deputatul partidului PAS, Eugen Senchevici, a făcut un [video](#) pe TikTok numit: „5 principalele minciuni ale opoziției, care nu au devenit realitate”.

Punctul 2 a fost numit următorul: *”dacă câștigă Maia Sandu sau PASul o să navaleasca gayii peste Republica Moldova. După cum vedeți gayii nu au năvălit, nici un fel de legalizare a*

căsătoriilor nu s-a mai întâmplat, nici un fel de propagande nu s-au mai făcut iar această sperietoare ei doar încearcă să o aducă la alegeri, la alegeri și iar la alegeri”.

La 29 august 2025, Partidul Nostru [s-a lansat](#) oficial în campania electorală. În cadrul discursului susținut cu această ocazie, liderul formațiunii, Renato Usatîi, a declarat că echipa sa a elaborat deja 29 de proiecte de lege care vizează domenii considerate prioritare pentru Republica Moldova.

Printre acestea, Usatîi a menționat explicit intenția de a promova *„introducerea de sancțiuni dure pentru propaganda LGBT în școli”*, prezentând această măsură ca parte a agendei legislative a partidului în context electoral.

La data de 4 septembrie 2025, a fost documentat un material [video](#) publicat pe pagina oficială TikTok a lui Renato Usatîi. În cadrul videoclipului, un bărbat i-a adresat direct lui Renato Usatîi o întrebare explicit violentă și instigatoare la ură: *„LGBT-ul ista, ce facem noi cu dânșii, ori îi nicitojîm (distrugem), ori îi ucidem”*.

Reacția lui Renato Usatîi la această afirmație nu a constat într-o condamnare sau delimitare, ci într-un rîs, urmat de replica: *„Iar o să-mi deschidă dosar penal”*.

Materialul video a avut un impact semnificativ în spațiul online, acumulând peste 10.000 de reacții și peste 2.400 de distribuiri, ceea ce indică un nivel ridicat de viralizare și un risc major de normalizare și răspândire a mesajelor de instigare la ură și violență împotriva comunității LGBT. În urma acestui incident, a fost depusă o plângere la poliție. Persoana care a formulat întrebarea a fost identificată, iar pe caz a fost pornit un dosar pentru *„instigare la discriminare”*. Dosarul a fost finalizat și transmis în instanța de judecată.

Pe site-ul partidului politic „Moldovenii”, care a intrat în cursa electorală pentru alegerile parlamentare, a fost [publicat un material](#) cu caracter stigmatizant și discriminatoriu la adresa persoanelor LGBT. Textul afirmă că *„bărbatul și femeia sunt creați unul pentru altul”* și califică orice altă orientare drept *„o patologie”*. Orientarea homosexuală este descrisă ca *„o maladie”* dobândită în societate, iar minoritățile sexuale sunt comparate cu persoane cu dizabilități, menționându-se că *„nu putem ajuta cu nimic minoritățile sexuale”*.

Autorii susțin că societatea nu trebuie să ridice la rang de normă aceste *„maladii”* și că o *„societate sănătoasă”* se poate descurca fără *„propagandă, marșuri și procesiuni”*. Textul trasează o paralelă între acceptarea homosexualității și alte *„anomalii”*, prezentând acest proces ca rezultat al *„democrației desfrânate și a permisivității totale”*, care ar duce la *„îndobitocirea totală și pieirea omenirii”*, concluzionând că aceste fenomene trebuie stopate, *„în primul rând, în țara noastră”*.

Totodată, Victor Marahovschi, secretar general al partidului, publică articole pe portalul noi.md, în care afirmă: *„Lumea este supusă unei agende LGBT agresive (...) dar în Moldova trebuie să păstrăm valorile tradiționale familiale și spirituale-morale”*.

A fost depusă o plângere la poliție și CEC pe incitare la discriminare.

Pe 31 octombrie, secretarul general al partidului Alianța „Moldovenii”, Victor Marahovski, a făcut [declarații publice](#) care conțin elemente de discurs de ură și instigare la discriminare împotriva persoanelor LGBT+.

Comentând plângerea depusă de Centrul de Informații GENDERDOC-M la poliție, Marahovski a afirmat că partidul său va iniția o petiție pentru interzicerea *„promovării și răspândirii ideologiei LGBT” la nivel legislativ, susținând că aceasta ar reprezenta „coruperea copiilor sub pretextul egalității”*.

În discursul său, el a numit persoanele LGBT *„un grup minoritar neînsemnat care își impune valorile întregii națiuni”* și a acuzat Uniunea Europeană că *„impune”* Republicii Moldova *„promovarea homosexualității, travestismului și schimbării de sex”* prin finanțări externe. De asemenea, Marahovski a invocat Strategia UE pentru Egalitatea LGBTIQ+ 2026–2030, prezentând-o ca o politică care ar *„permite copiilor să-și aleagă sexul la orice vârstă”*.

El a încheiat cu apelul: „*Stați departe de familiile noastre și de mințile copiilor noștri!*”, afirmând că „*copiii noștri merită mai mult*”.

În data de 4 august, în cadrul emisiunii „TEMA” de la Primul în Moldova, Victoria Furtună, președinta partidului politic „Moldova Mare” [a spus](#): „..., *când în țară este promovat curentul LGBT mai mult decât familia tradițională, iar aici vin membri din Uniunea Europeană, vin reprezentanții partidului de guvernare și ne spun, Statelor Unite ale Americii, și ne spun clar și despicat, Oameni buni dacă vrem să fie pace în tot, în toată lumea, atunci trebuie să punem pe prim plan familia*”.

La 16 septembrie, canalul de Telegram Бельцы 24 a publicat o [postare](#) în care acuza autoritățile că ar ignora problemele pensionarilor, dar ar promova inițiative LGBT, făcând referire la un presupus site lansat cu sprijinul Ministerului Muncii și Protecției Sociale – [lgbtmoldova.support](#). Site-ul invocat s-a dovedit a fi fals, prezentând în mod eronat un „*program oficial*” de sprijin pentru persoanele LGBT și conținând un video cu cupluri de același sex și mesaje de mulțumire adresate autorităților. Ulterior, s-a aflat că persoanele din video au fost induse în eroare, fiind informate că participă la un film american care nu urma să fie difuzat în Moldova, iar echipa de filmare provenea din Transnistria. A fost depusă o plângere la poliție.

La data de 18 septembrie, Centrul CONTACT a organizat la Bălți [dezbateri electorale](#) în cadrul proiectului „*Societatea civilă pentru alegeri conștiente*”, la care au participat reprezentanți ai opt partide politice. Întrebările au fost adresate de jurnaliști și reprezentanți ai societății civile. În cadrul dezbaterilor, Constantin Cojocari, reprezentant al partidului LOC – Liga Orașelor și Comunelor, a fost întrebat de o jurnalistă de la Diez care este poziția partidului față de persoanele din comunitatea queer. Constantin Cojocari, a afirmat că persoanele queer reprezintă un fenomen „*ieșit din comun*”, care nu ar trebui reglementat legislativ, ci abordat prin „*tratament*”, sugerând că acest subiect ține de competența medicilor și nu a politicianului. El a calificat promovarea incluziunii ca fiind incompatibilă cu „*normalitatea*” și valorile tradiționale, susținând că accentul pe astfel de subiecte ar fi discriminatoriu față de majoritate. În urma acestor declarații, a fost depusă o plângere la poliție. Poliția nu a găsit motiv pentru a porni un dosar contravențional, chiar dacă Consiliul egalitate a spus că această declarație este una care incite la discriminare, decizia a fost contestată în instanță.

ATACURI ÎMPOTRIVA APĂRĂTORILOR DREPTURILOR OMULUI (ACTIVIȘTI LGBTI+)

Apărătorii drepturilor omului care activează în domeniul drepturilor persoanelor LGBTI+ continuă să fie ținte ale atacurilor, intimidărilor și campaniilor de discreditare în Republica Moldova. În contextul social și politic marcat de polarizare, dezinformare și instrumentalizarea temei LGBTI+ în discursul public, activiștii LGBTI+ sunt expuși unor riscuri sporite pentru siguranța lor fizică, psihologică și profesională.

Atacurile împotriva apărătorilor drepturilor omului se manifestă sub multiple forme, inclusiv discurs de ură, amenințări, hărțuire online și offline, campanii coordonate de defăimare, precum și tentative de delegitimare a activității lor civice. Aceste acțiuni nu afectează doar persoanele vizate, ci au un efect de descurajare asupra societății civile în ansamblu, limitând spațiul civic și afectând exercitarea libertății de exprimare, de asociere și de participare publică.

La 28 martie, deputații Diana Caraman, Constantin Starîș, Inga Sibova, Nicolai Rusol, Valeriu Muduc și Vladimir Voronin au propus spre examinare în Parlament [Proiectul de lege privind statutul agenților străini în Republica Moldova](#).

Proiectul de lege stabilește criteriile de identificare a agenților străini, regulile de înregistrare și raportare a activităților, precum și măsuri de control și sancțiuni în cazul încălcării prevederilor legale. Documentul definește agentul străin ca fiind orice persoană fizică sau juridică ce primește, direct sau indirect, finanțare externă de cel puțin 50% din veniturile anuale și desfășoară activități care influențează viața politică, economică, socială sau educațională din Republica Moldova.

Articolul 5 al proiectului introduce restricții pentru agenții străini, care nu pot: finanța partide politice, candidați electorali sau campanii electorale; desfășura activități de lobby în favoarea unor interese străine fără informarea Comitetului competent;

participa la programe educaționale fără avizul Ministerului Educației și al Comitetului pentru Controlul Influenței Străine.

Articolul 7 prevede procedura de control, conform căreia agenții străini sunt supuși inspecțiilor anuale, pot fi verificați prin controale inopinate, iar în caz de încălcări pot fi aplicate următoarele sancțiuni: avertisment scris, amenzi, suspendarea activității pentru până la 6 luni sau dizolvarea entității prin hotărâre judecătorească.

Proiectul de lege nu a fost supus votului în Parlament.

La 28 ianuarie, într-un [interviu public](#), Liderul Partidului Nostru Renato Usatîi a făcut declarații referitoare la finanțarea organizațiilor neguvernamentale din Republica Moldova, făcând referire explicită la organizația GENDERDOC-M.

În cadrul intervenției, Usatîi a afirmat că Statele Unite vor continua să sprijine Republica Moldova, însă nu prin intermediul ONG-urilor, ci prin proiecte de infrastructură, educație și alte inițiative directe. El a susținut că unele ONG-uri ar fi beneficiat anterior de sume mari de bani și că acest tip de finanțare s-ar fi încheiat.

În acest context, Usatîi a menționat organizația GENDERDOC-M pe un ton depreciativ, sugerând că membrii acesteia ar trebui să muncească în străinătate la activități de muncă necalificată, precum curățenie sau agricultură sezonieră. Declarațiile au inclus referiri la presupuse salarii mari ale angajaților ONG-urilor și la încetarea finanțării externe.

Declarațiile au fost făcute într-un cadru public și au fost difuzate către un public larg.

În data de 30 decembrie deputatul Renato Usatîi, [a reacționat public](#) după ce Centrul de Informații GENDERDOC-M a depus o plângere în instanță împotriva formațiunii, acuzând instigare la ură și discriminare în context electoral.

În reacția sa, Usatîi a minimalizat plângerea și a folosit un limbaj stigmatizant la adresa persoanelor LGBT, afirmând că acestea „se pupă pe ascuns” și că ar trebui „să nu-i vadă nici el, nici copiii”. De asemenea, a ironizat solicitările privind recunoașterea drepturilor, sugerând relocarea persoanelor LGBT în afara țării și făcând referire la oferirea unor „case în Italia de 1 Euro”.

Totodată, Usatîi a pus sub semnul întrebării legitimitatea demersurilor comunității LGBT, afirmând că aceasta ar simula discriminarea pentru a obține finanțare externă. Întrebat dacă toți cetățenii sunt egali în viziunea sa, a declarat că „toți sunt egali”, dar a continuat cu remarci care sugerează segregarea și invizibilitatea persoanelor LGBT în spațiul public.

După intervenția poliției într-un caz de violență în familie care îl vizează pe deputatul Vasile Bolea, mai mulți activiști ai societății civile, inclusiv activiști LGBT, au exprimat public poziții critice privind inadmisibilitatea unui astfel de comportament, în special din partea unui membru al Parlamentului.

La data de 30 aprilie, Vasile Bolea a susținut un [briefing de presă](#). La minutul 9, acesta a făcut următoarea declarație:

„Mă miră faptul că au ieșit cu unele expuneri și poziții reprezentanții organizațiilor de pederastași și lesbiene. În primul rând vreau să vă spun că nu vă vizează pe voi, a trecut timpul vostru, cred

că nu voi sunteți cei care trebuie să dați cuiva lecții. Căutați-vă de treaba voastră și îngrijiți-vă de voi și persoane pe care le iubiți. Dacă așa o spuneți”.

Ulterior, la minutul 20 al briefingului, deputatul a reluat aceeași afirmație, răspunzând unei întrebări adresate de o jurnalistă care nu avea legătură cu subiectul organizațiilor LGBT sau cu reacțiile activiștilor.

După declarațiile publice făcute de Angelica Frolov, directoarea Centrului de Informații GENDERDOC-M, privind impactul negativ asupra comunității LGBT+ din Republica Moldova al discursurilor și politicilor considerate homofobe și transfobe ale președintelui SUA Donald Trump, precum și ale declarațiilor lui Elon Musk și Mark Zuckerberg, mai multe instituții media afiliate partidelor politice conservatoare au publicat articole critice la adresa acesteia și a organizației pe care o conduce.

Pe site-ul Ziua.md a fost publicat un [articol](#) cu titlul: „*Șefa LGBT-iștilor de la Chișinău reacționează din nou la mesajul tradiționalist al lui Trump: Îmi pasă de impactul pe care îl produce asupra Moldovei*”.

În articol, Angelica Frolov este prezentată drept „*șefa GENDERDOC-M, organizația homosexualilor, lesbienelor și transsexualilor din Republica Moldova*”, iar poziția sa este descrisă ca o reacție de indignare față de susținerea valorilor tradiționale de către noua administrație americană. Textul subliniază că aceasta ar fi declarat că nu o interesează alegerea cetățenilor americani, ci doar efectele acestor politici asupra Republicii Moldova.

Pe site-ul Govorit.md a fost publicat un [articol](#) în limba rusă cu titlul: „*Mâncătorii de granturi LGBT s-au supărat pe Trump și au luat apărarea restaurantelor*”.

Materialul utilizează un limbaj depreciativ la adresa ONG-urilor LGBT și a Angelicai Frolov, prezentând organizația GENDERDOC-M drept o „*organizație de granturi*” și sugerând că reacțiile acesteia ar fi motivate de pierderea finanțărilor externe. Articolul face referire la sume primite de organizație în anul 2021 din partea donatorilor externi și afirmă că, în contextul noii politici a SUA privind recunoașterea a doar două genuri, ONG-urile LGBT ar fi nevoite să caute alte surse de finanțare.

La 21 ianuarie, portalul point.md a publicat [articolul](#) intitulat „*Activista LGBT îngrijorată de poziția lui Trump: Poate transforma viața oamenilor într-un iad*”, care a generat 116 comentarii pe site și aproximativ 250 de comentarii pe Facebook. Majoritatea comentariilor au avut caracter de ură pe criteriul orientării sexuale, incluzând apeluri la violență, deportare, internare psihiatrică forțată, tortură și omor împotriva activiștilor LGBT+, în special la adresa directoarei GENDERDOC-M, Angelica Frolov.

Comentariile conțineau insulte degradante, deumanizare, amenințări directe cu moartea („*să fie împușcați*”, „*să fie arși*”, „*să fie răstigniți*”), precum și îndemnuri explicite la violență fizică și exterminare. Niciunul dintre aceste comentarii nu a fost moderat sau eliminat, nici pe site, nici pe pagina de Facebook a portalului.

La 16 martie, același portal a publicat [articolul](#) „*Declarația ambasadorului RM în SUA: 45 de conturi bancare, apartamente în Londra și Bruxelles*”, care a fost urmat de 112 comentarii, dintre care majoritatea conțineau din nou discurs de ură pe criteriul orientării sexuale, inclusiv stigmatizare și deumanizare a persoanelor LGBT+.

În ambele cazuri, lipsa moderării comentariilor a permis menținerea și amplificarea discursului de ură și a instigării la violență în spațiul public. Ca urmare, a fost depusă o plângere la Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

La 22 ianuarie, o persoană cu numele Vladimir Daki, asociată cu Partidul politic NOI, a publicat pe Facebook o postare îndreptată împotriva Angelicai Frolov, activistă LGBT.

În mesajul său, autorul o ridiculizează și o atacă direct pe Angelica Frolov pentru activitatea și opiniile sale legate de drepturile LGBT, folosind un limbaj jignitor și stigmatizant. Postarea compară activismul LGBT cu o „*ideologie bolnavă*”, asimilată unor boli grave precum cancerul

sau schizofrenia, și sugerează că persoanele care susțin drepturile LGBT ar trebui supuse unor forme de „reeducare” forțată prin muncă grea.

De asemenea, mesajul conține elemente de dezumanizare, discurs medicalizant și aluzii la deportare și internare psihiatrică, promovând ideea că persoanele LGBT ar suferi de „tulburări psihologice” care ar necesita tratament.

La data de 15 mai, Platforma LGBT din Moldova [a organizat](#) în fața Primăriei municipiului Chișinău un protest public intitulat „*Propaganda iubirii*”. Participanții au afișat pancarte cu mesaje precum: „*Propaganda respectului*”, „*Propaganda acceptării*”, „*Propaganda incluziunii*”, „*Propaganda gândirii critice*”.

Pe durata protestului au avut loc mai multe incidente:

Un bărbat de vârstă a treia s-a apropiat de protestatari și a început să îi înjure și să îi amenințe. Incidentul a fost filmat, iar ulterior a fost depusă o plângere la poliție.

O femeie care se afla cu un copil în cărucior s-a adresat protestatarilor afirmând că ceea ce fac și promovează este păcat și că Dumnezeu îi iubește pe ei, dar nu și „*păcatele*” lor.

Un tânăr a coborât dintr-un troleibuz și, timp de aproximativ o oră, a rămas lângă protestatari, hărțuind-o verbal pe Angelica Frolov. După ce i s-a comunicat că acțiunile sale constituie hărțuire și că va fi depusă o plângere dacă nu încetează, acesta a încetat comentariile verbale, dar a continuat să stea în imediata apropiere.

Valerii Climenco, președintele Congresului Comunităților Ruse, s-a apropiat de protestatari și a declarat că astfel de oameni nu ar trebui să trăiască în Moldova, că sunt idioți și că ar trebui să se sinucidă. De asemenea, i s-a adresat Angelicai Frolov, spunând că ar trebui să-și schimbe numele de familie deoarece face de rușine rușii din Moldova. În acest caz a fost depusă o plângere la poliție pentru injurii, ofensă și discurs de ură.

Un bărbat în vârstă le-a spus protestatarilor să meargă „*la prășit*”.

Un tânăr a scuipat în direcția protestatarilor.

În total, au fost depuse două plângeri la poliție. Prima a vizat acțiunile unui bărbat necunoscut care a agresat verbal protestatarii; poliția a comunicat că nu a reușit să îl identifice. A doua plângere a fost depusă pe numele lui Valerii Climenco, nu exista încă un răspuns oficial din partea poliției.

În anul 2025 a fost creat un site cu denumirea „*Trădătorii.live*”, prezentat ca o „*bază de date deschisă a persoanelor publice*”, care pretinde că oferă informații din surse deschise. Pagina principală descrie scopul proiectului drept „*asigurarea transparenței informațiilor publice*” și „*acces centralizat la date despre personalități publice*”. Site-ul precizează că nu este o resursă oficială guvernamentală, dar conține dosare individuale despre mai multe persoane — inclusiv deputați ai Parlamentului, miniștri, jurnaliști și activiști civici.

Printre persoanele vizate se află și Angelica Frolov, directoarea Centrului de Informații GENDERDOC-M, pentru care a fost creat un dosar public. Site-ul include o secțiune de contact (tradatori@protonmail.com) și o declarație de responsabilitate care afirmă că toate datele provin din surse publice (site-uri oficiale, registre, mass-media, materiale oferite de utilizatori).

Deși platforma susține că nu promovează violență sau apeluri ilegale, scopul său și conținutul pot genera stigmatizare și riscuri de securitate pentru persoanele listate, prin expunerea lor într-un context negativ sub eticheta „*trădători*”.

Site-ul nu poate fi accesat de pe teritoriul Republicii Moldova.

Angelica Frolov, [a fost tinta](#) unei campanii de trolling online. În data de 28 mai, mai multe conturi false au publicat comentarii pe diverse site-uri de știri, sub articole cu teme politice diferite. Comentariile conțineau afirmații false, potrivit cărora Angelica Frolov ar dori „*să distrugă tradițiile patriotice cu bani străini*” și „*să impună copiilor din Moldova un psihic bolnav*”.

În toate comentariile era invocată Găgăuzia, susținându-se că aceasta nu ar accepta asemenea acțiuni.

Unul dintre mesajele publicate a fost următorul: „*Angelica Frolov se amestecă în treburile Gagauziei; a criticat școlile din Gagauzia, copiii noștrii au nevoie de educație sănătoasă*”.

În data de 10 iunie, Angelica Frolov a primit un mesaj pe rețeaua Facebook de la un utilizator cu profilul @Jonathan.matka. Mesajul conținea un video extrem de violent, în care apărea un copil ucis, cu capul strivit, însoțit de comentariul:

„*Hahahah, pidari din md așa vor ajunge*”.

A fost depusă plângere la poliție. Poliția a comunicat ulterior că nu a reușit să identifice făptașul.

Pe 12 iunie, a fost distribuit un e-mail de la o adresă falsificată, care se dădea drept Angelica Frolov. E-mailul a fost trimis de la adresa angela.frolov@gdmmoldova.com și conținea un mesaj care pretindea a fi de la „*Angela Frolova, coordonatoarea programului de lobby și advocacy pentru drepturile LGBT la GENDERDOC-M*”. Mesajul preciza că, pentru marșul anual al comunității LGBT+ programat pentru 15 iunie la Chișinău, fiecărei școli i s-a alocat o cotă de 15 elevi și profesori care să participe. Se afirma că decizia a fost convenită cu Partidul Acțiune și Solidaritate, se amenința cu consecințe negative pentru reputația școlii dacă cota nu era respectată și se promitea că partidul va acoperi costurile de transport. Mesajul includea numere de telefon, linkuri de contact Telegram și un link către un canal de evenimente și îndruma destinatarul către o deputată, Marina Morozova, pentru documentație juridică și informații oficiale.

Înainte și în timpul Festivalului Moldova Pride, Angelica Frolov a primit multiple mesaje de ură și amenințări pe rețelele de socializare. Mesajele au inclus insulte grave, îndemnuri de a părăsi țara, precum și amenințări explicite cu moartea, îndreptate direct împotriva sa.

Printre mesajele documentate se numără:

Mesaj transmis de utilizatoarea Facebook [Elena Gutcan](#): „*Șalavo freaco de la noi din Tara sper ca Dumnezeu sa te Bata cu batu pe tine mirsavo si pe tot musaru sela care ati murdarit drumurile din capital sa se faca vlad tepes amu sati vire intrun loc teapa ceiea musaru Moldovei*”

Mesaj transmis de utilizatorul TikTok [Ion Brașoveanu](#): „*căteș spurcată eu te te as inpusca ca pe o catea turbata*”

În legătură cu aceste fapte, au fost depuse plângeri la poliție.

La data de 11 septembrie, pe adresa oficială de e-mail a Centrului de Informații GENDERDOC-M a fost recepționat un mesaj cu conținut amenințător și extremist. Textul mesajului includea formulări alarmante și cu tentă de justificare a violenței, afirmând: „*O să vă pară rău: – Din cauza voastră eroii sunt în închisori, dușmanii umblă liberi, inimile noastre sunt pline de îndoială, dar Dumnezeu nu ne lasă dezamăgiți, vom lupta indiferent de soarta care ne așteaptă după acțiunile noastre. În acest timp, nu ma...*”.

Mesajul era însoțit de o fotografie a unui bărbat alături de două simboluri naziste, ceea ce indică utilizarea deliberată a iconografiei extremiste și ridică suspiciuni serioase de instigare la ură și intimidare cu motivație ideologică.

În urma acestui incident, a fost depusă o plângere la poliție, solicitând investigarea mesajului, a amenințării implicite și a folosirii simbolurilor naziste.

În data de 16 septembrie pe rețeaua TikTok a fost distribuit un [video](#) de către lidera partidului Moldova mare, Victoria Furtună cu următorul conținut: „*Noi am pus în programa electorală să excludem toate ONGurile străine printre care este și LGBTQ+ care ne strică subconștientul copiilor și spune că familia tradițională poate fi și din bărbat-bărbat, femeie-femeie, noi asta nu acceptăm. Familia tradițională este din mama femeie și tata bărbat*”.

Programul FIER·ES (Promovarea incluziunii, egalității și rezilienței persoanelor LGBTQIA+) are ca scop sprijinirea organizațiilor societății civile și a inițiativelor LGBTQIA+, astfel încât acestea să poată îndeplini mai bine mandatul și misiunea lor și să promoveze respectul, incluziunea, demnitatea și egalitatea pentru persoanele LGBTQIA+ din țările Parteneriatului estic și din Balcanii de Vest. Programul este cofinanțat de Agence française de développement, coordonat de ERIM și condus împreună cu partenerii săi Genderdoc – M (Moldova) și Asociația pentru Drepturi Egale LGBTI pentru Balcanii de Vest și Turcia (ERA).

***Acest raport a beneficiat de sprijinul Agence française de développement. Ideile și opiniile exprimate în prezentul document aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctele de vedere ale Agence française de développement.**